

Ad Poulisse: 'Een nieuw onderwijscontinuüm voor 2- tot 14-jarigen'

Nico Dullemans

Schoolbestuur zoekt de 'onderwijsdieren' op, mensen die goede oplossingen bieden voor hardnekkige problemen, bijvoorbeeld voor de 'bot-sende aanpakken' van basisschool en voortgezet onderwijs, de eerste is op de leerling gericht, de tweede op vakken. Dit is een van de zorgen van Ad Poulisse, algemeen directeur van 2College, een groep van zeven scholen in Tilburg. Hij heeft anderen gevonden waarmee hij zijn zorgen kan delen.

Niet dat hij uit is op een eenheidsschool, dat zeker niet. In zijn visie moeten evidente vwo-ers en kinderen die in het praktijkonderwijs uit de voeten kunnen ("die anders getalenteerd zijn", zegt hij) op 12-jarige leeftijd naar hun eigen scholen kunnen gaan. Maar de andere kinderen hebben volgens hem meer baat bij 'zwaluwstaarten', het vorken van de twee verschillende onderwijsaanpakken.

Ad Poulisse, eerder een ondernemende school-leider dan de klassieke schooldirecteur, is sterk gericht op ontwikkelingen in de samenleving. Hij merkt op dat het leven van het moderne kind zeer afwisselend is. Daarbij vergeleken is de school altijd saai en legt het af, zeker

loslaten. Dat verbaast mij. Dat veel kinderen zelf over hun schoolkeuze gaan. Op twaalfjarige leeftijd! Dat doe je toch samen, zou ik zeggen. Kinderen worden te veel aan hun lot overgelaten en er worden te vroeg keuzes gemaakt, waar ze nog niet aan toe zijn. Is het verstandig dat ze een sleutel van het huis hebben omdat ouders er niet zijn? En dan het advies van de basisscholen. Te vaak lees je: mavo/havo, een advies uit onmacht, vind ik. Dat hangt natuurlijk samen met het selectiemoment, dat voor de meesten te vroeg is. Eigenlijk vind ik dat het bestel moet worden veranderd, maar daar moeten we het niet over hebben. Dat is te belastend voor het onderwijs nu en in strijd met het rapport Dijsselbloem. Maar die ontwikkelingen hebben mij wel bij het idee van een 'tienschool' gebracht, of beter: een campus voor 2- tot 14-jarigen."

Even was er in juni opwinding in de pers, een tienschool! Pubers als probleem, dat zal de verklaring voor al die aandacht wel zijn. Het blijkt om iets anders te gaan. Een campus, bestaande uit drie paviljoens, daar denkt Poulisse aan. In de Overhoeken, een nieuwbouwwijk in Tilburg, waarvoor ruim 2500 woningen zijn gepland, wil hij voor drie leeftijdsgroepen voorzieningen: voor 2- tot 6-jarigen ('spelend leren'), voor 7- tot

voor basisscholen en peuterspeelzalen, en de KPC Groep. "Alles uiteraard in overeenstemming met de huidige wetten", zegt Poulisse. "Met de middelen die we hebben en ondanks onze krappe budgetten, willen we het beter doen: uitstel van selectie van de meeste kinderen en meer samen met ouders optrekken. Het moet effectiever en efficiënter: niet meer voortijdig de school verlaten; geen 'afstroom'; niet die uitval in het eerste jaar van mbo en ho." Poulisse heeft kritiek op de 'busopstelling' in de klassen en wil meer game-achtig onderwijs. "De msn-snelheid, de tien open venstertjes, dat is de realiteit van onze jongeren. Maar ik wil geen nerdgedrag; ze moeten wel leren samenwerken. Voor 2College geldt dat wij openstaan voor verscheidenheid van meningen en gedragsvormen. We blijven elkaar zien dóór alle verschillen heen omdat we gemeenschappelijke waarden ontwikkelen: zorg, respect, verantwoordelijkheid bijvoorbeeld." Hij en Jan Aarts, bestuurder van Tangent, hebben het economisch tij niet mee, want de

belangstelling van kopers voor de geplande huizen in de Overhoeken is op dit moment gering. Hun plan is om in augustus 2012 toch van start te gaan in een bestaand gebouw in de buurt van de geplande wijk. "De wethouder, Marieke

'Falen van ouders compenseren'

Moorman, staat achter het idee, maar zou ons liever in het noorden van Tilburg bezig zien, en dat willen wij ook, maar eerst in de Overhoeken, omdat we daar minder problemen denken te zullen hebben. Een goed idee moet een kans krijgen en niet in zijn ontwikkelfase al worden blootgesteld aan problematiek die samenhangt met taalachterstanden, sociale problemen. Het risico dat ons plan mislukt, is dan te groot."

Ad Poulisse hoopt dat hij op ouders kan rekenen, maar dat valt niet zelden tegen. Hij zegt geïnspireerd te zijn door Kahlil Gibran, de Libanese dichter die in 1931 in de VS overleed. Kinderen zijn als een pijl die door ouders op de boog zijn gezet. Ouderlijke invloed vermindert naarmate de pijl verder is verwijderd, zegt Gibran. Een deel van de ouders van de leerlingen van Poulisse zijn niet de boogschutters die hij zou wensen. Alsof hun kinderen al achttien zijn, de grens die de wetgever trekt. Hij veronderstelt dat een aanzienlijk deel van de ouders onmacht kent en erg veel moeite heeft met opvoeden. Op hen ligt te veel druk of ze zijn te veel met zichzelf bezig. Het komt regelmatig voor dat hun kinderen grenzen overschrijden, alcoholmisbruik, verslaving. "Ik ben daarover ernstig bezorgd. Problemen op scholen hangen vaak samen met problemen thuis. Het onvermogen van ouders moeten wij compenseren met onze professionaliteit. Daarom ons plan voor een onderwijscontinuüm. Wij verwachten daarmee meer binding met ouders te ontwikkelen. Wij verwachten dat zij onze paviljoens als hun voorziening gaan zien, waar hun kinderen in goede handen zijn en waar zij gemakkelijk naar binnen stappen. Geen overheidsinstantie, maar hun eigen voorziening. Zo houd je ze betrokken. Het moet een veilige haven zijn waar een programma geldt van 8 uur 's morgens tot 6 zes uur 's avonds. Onderwijs wordt op die wijze een verdienenpost. We moeten heel anders gaan denken!" ■

'School negeert biotoop van modern kind'

met de schrale bekostiging die wij kennen. Velen verlaten groep acht met een zucht van verlichting. "De school negeert hun 'biotoop', en dan dat 'pleasen' van kinderen, daar kunnen wij niet tegenop. Daar komt bij dat veel ouders hun kinderen in het voortgezet onderwijs

10-jarigen ('funderend leren') en voor 10- tot 14-jarigen ('kwalificerend leren voor 3 mavo of 3 havo'). Zo'n indeling biedt een continuüm, een bedding voor een goede ontwikkeling van kinderen. De plannen worden ontwikkeld samen met Tangent, een stichting